І чужому научайтесь, й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 116. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 21-го ЧЕРВНЯ 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, JUNE 21, 1974 No. 116. VOL. LXXXI.

ПРОВІД ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ЄВАНГЕЛЬСЬКО-БАПТИСТСЬКОГО БРАТСТВА ЗАКЛИКАЄ ДО УЧАСТИ В МАНІФЕСТАЦІЇ ЦІЄЇ СУБОТИ

ПАСТИРСЬКЕ ПОСЛАННЯ

Дорогі в Христі брати і сестри!

В суботу, 22-го червня ц.р. біля пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні відбудеться могутня маніфестація в обороні гонених і мучених за залізною заслоною наших братів і сестер. Просимо всіх членів наших Церков взяти участь у цій маніфестації в суботу, а в неділю, 23-го червня молитися в церквах, благаючи Господа Бога, щоб Він допоміг Президентові ЗСА обстоятися за ввесь український народ, гноблений безбожною Москвою.

Ваші слуги у Христі Ісусі

Пастор д-р Лев Жабко-Потапович
Пастор Олекса Гарбузюк.

Новий Відділ УККА в Чикаго розпочав працю

Чикаго. — У висліді підготовчої праці Ініціятивного організаційного комітету під проводом д-ра І. Смука тут відбулися 10 травня загальні збори представників організацій, на яких обрано екзекутиву місцевого Відділу УККА. На зборах були присутні 63 представників організацій, 17 платників національного фонду та гості. Збори заслухали звідомлення Ініціятивного організаційного комітету, вибрали Верифікаційну і Номінаційну комісії та перевели дискусію над звітом. На внесок Номінаційної комісії під проводом інж. М. Гриневича на голову управи Відділу УККА обрано д-ра Юліяна Куляса. До управи увійшли: Тарас Шпікула, мгр В. Ничай, д-р Павло Надзікевич, Данило Савертайло, ред. М. Панасюк, Василь Бражник, інж. В. Левицький, мгр Ст. Скробач, д-р М. Головатий, інж. Мирон Лущак, Любослава Шандра, Богдан Кашуба, Микола Сенчишак, інж. С. Фарбота, Теодор Чурма, д-р Григорій Щербанюк, Леся Окрух, мгр У. Целевич, д-р М. Куропась, дир. О. Плешкевич і інж. Дм. Григорчук. До Контрольної комісії обрано д-ра Р. Смука, Антона Коцепулу, д-ра П. Турулу, інж. Романа Бігуна, мгр О. Городиського, а до Товариського суду — д-ра Р. Кобилецького, Станислава Дмитренка, д-ра Павла Пителя. Зборами проводила президія в складі: д-р Р. Смук — голова, д-р Р. Кобилецький і проф. М. Семчишин — заступники, ред. М. Панасюк — секретар, мгр У. Целевич, д-р М. Куропась, О. Плешкевич, інж. Д. Григорчук — члени.

25 травня новообрана управа відбула своє перше засідання, на якому між іншим обговорено і прийнято рішення щодо участи у всенаціональній маніфестації у Вашингтоні та переведено уконституування управи. Президію управи оформлено в такому складі: д-р Ю. Куляс — голова, ред. М. Панасюк — перший заступник, Любослава Шандра — другий заступник, інж. М. Лущак та Леся Окрух — секретарі, В. Бражник —касир. Крім того організаційним референтом обрано інж. В. Левицького, референтом зовнішніх зв'язків д-ра М. Куропася, референтом молоді д-ра П. Надзікевича, а референтом Народного фонду М. Сенчишака.

На оновленій Союзівці розпочинається новий сезон

Союзівка, Кергонксон. — На оновленій ,розбудованій і по-новому прикрашеній Союзівці оселі УНСоюзу в Кетскильских горах, закінчуються останні приготування до зустрічі гостей в новому сезоні, що традиційно розпочинається 4 липня, в День Незалежности. Вже й тепер на зелених галявинах, або у вигідних кріслах в затінку великих ялин видко „перших ластівок" — святково зодягнених гостей.

Союзівка збагатилася за цей час новим мотелем „Одеса" поблизу в'їзду, з 6-ма модерно обладнаними кімнатами, будинок для обслуги перероблено й прикрашено в гуцульському стилі, і так нові гості на Союзівці дістануть нову віллю „Ужгород", а спортовці — новий, вже 7-ий з черги корт для тенісу й кошиківки. Справжньою гордістю Союзівки є нова будова „Трембіта", витримана в народному гуцульському стилі. Це цілковито по-новому оформлений бар над „Веселкою", звідки у формі замаяних свіжою зеленню терас видко внизу наповнений прозорою водою купелевий басейн, а ще далі — спортові корти й площі. На оселі посаджено близько 200 молодих смерічок, дуже поширено в'їздову дорогу. По-весняному гарна й радісна скульптура Слави Ґеруляк „Маяна" перед входом до „Гостинниці" вже виграє тисячами іскор водограю на лагідному сонці. Велика кімната бібліотеки у „Гостинниці" також оформлена в гуцульському стилі, а її прикрасою є два величезні, із старого дерева, сволоки, як у „Трембіті" — два величезні дерев'яні тарелі, вмонтовані в стелі, роботи мистця Михайла Черешньовського. Як інформував управитель Союзівки Володимир Квас, замовлення місць на побут та вакаційний відпочинок на оселі почали напливати вже два тижні тому. Кожного дня на Союзівці відбуватимуться різноманітні культурні, мистецькі, розвагові програми, виставки образів, концерти тощо.

Від 22 червня на Союзівці розпочинаються два дитячі табори у віддаленій віллі „Львів": Дитячий табір для дівчат у віці від 7 до 11 рр., який триватиме до 13 липня (потім для хлопців, від 14 липня до 4 серпня) і тенісовий табір для хлопців і дівчат віком від 12 до 18 рр. — від 22 червня до 3 липня. Курси українознавства відбуватимуться цього літа від 4 до 24 серпня, оплата 150 дол.

ПОСТІЙНИЙ СИНОД УКЦ ЗАКЛИКАЄ ДО МОЛИТВИ І АКЦІЇ ЗА ТИХ, ЩО ТЕРПЛЯТЬ

Рим, (УПБ) — У своїм посланні з датою 8-го червня 1972 р. Постійний Синод Української Католицької Церкви під проводом Блаженнішого Верховного Архиєпископа Йосифа Сліпого писав між іншим так: „Супроти такого заперечування найосновніших прав України не можемо мовчати. Ми повинні виступати в обороні тих духових провідників нашого народу, які мають одвагу боротися за основні вартості його культурного й національного існування. Бо йдеться тут про загальне духове добро як Церкви, так і всього нашого народу"

Тоді (в 1972р.) Постійний Синод УКЦеркви призначив був липень місяцем молитви за свободу Христової Церкви на землях України та за переслідуваних. Але Синод не обмежував тієї молитовної акції тільки до одного року чи одного місяця. Таку молитовну акцію треба вести постійно і використовувати для цього різного роду нагоди. Знаємо, що, наприклад, цього року в Англії, тамошній Екзарх для українців враз із своїми священиками на соборчику рішили відбути таку молитовну акцію весною, перед Великоднем і молитися за переслідуваних в Україні.

У посланні Постійного Синоду далі говориться: „Посилити на територіях усіх епархій та діяння нашої Церкви акцію оборони проти дальшого переслідування Української Католицької Церкви та інших християнських Церков в Україні, апелюючи до сумління вільного світу, а зокрема до Об'єднаних Націй, щоб у країні наших батьків і дідів була відновлена свобода релігії для всіх Церков і віроісповідань та були припинені репресії проти священиків, віруючих та діячів української культури". Далі в посланні кажеться, що: „Посилена допомога для нашої Церкви в Україні стає сьогодні тим конечніша, бо безбожний режим і разом з ним російські православні чинники, розпочали живу кампанію перед культурним світом, а зокрема в екуменічних колах, з метою виправдання жорсткого нищення Української Католицької Церкви".

Українське Пресове Бюро з Риму, подаючи до відома ці цитати з постанов Постійного синоду від себе додає, що подає ці постанови до загального відома з тих причин, що „дуже часто звертаються до нас різні установи з питаннями чи й різними пропозиціями, так наче б ця справа була новою і вимагала повного започаткування. Наша молитовна акція і наша посилена допомога — говориться в доповненні УПБ — за права Церкви і народу та невинно ув'язнених продовжуться аж до дня, коли Господь потрясе сумлінням Фараона... Це наш великий обов'язок тут на чужині і велика відповідальність перед історією та перед тими, що їх голоси чують лише стіни слідчих тюрем. А ми можемо говорити перед мільйонами" — кінчає своє повідомлення Українське Пресове Бюро.

Близький Схід змінився, заявив президент Ніксон

Вашингтон. — Президент Ніксон повернувся зі своєї дев'ятиденної поїздки на Близький Схід у пополудневих годинах 19 червня. У поворотній дорозі він мав ще зустріч з новим португальським президентом ген. Антоніо де Спінола, якого запевнив про підтримку з боку ЗСА і повне зрозуміння для проблем і ситуації, в якій тепер находиться Португалія. По повороті, у своїй заяві президент Ніксон підкреслив той факт, що на Близькому Сході проходять далекойдучі зміни на краще. В районі, де „не було надії на мир, тепер вже є надія... де була ворожість до Америки.. тепер є приязнь". Згідно з словами Президента, він мав „нагоду зустрітися з новими приятелями в Єгипті і в Сирії і мав змогу поновно запевнити давніх приятелів в Ізраїлі, Савдівській Арабії та Йорданії". Президент Ніксон, однак, остеріг американське громадянство, щоб воно не надіялося на „негайний мир у висліді однієї серії переговорів, чи тільки однієї довгої подорожі". Населення ЗСА мусить з посвятою продовжувати працю для справи миру у світі і одночасно мати на увазі, що мільйони людей в інших країнах, які вітали президента ЗСА, надіються на американську рішучість і американську готовість дати їм потрібну допомогу на шляху до їхнього поступу. Президент Ніксон висловив переконання, що населення країн Близького Сходу позитивно ставиться до Америки, відчуває пошану до Америки і з цих міркувань за ніяких умов американці не можуть завести цих народів у їхніх сподіваннях.

Найвищий Суд підтримав засудження військового лікаря

Вашингтон. — Найвищий Суд ЗСА в середу, 19-го червня, 5-ма голосами проти 3-ох підтримав вирок військового суду, який в 1967-му році засудив капітана Говарда Б. Леві, військового лікаря, на три роки ув'язнення за те, що намовляв негритянських вояків відмовлятися виконувати службу у В'єтнамі, говорив їм, що В'єтнамська війна „неморальна" та за те, що сам відмовлявся переводити курси для медиків, які служили в „Спеціяльних збройних силах". Своїм рішенням Найвищий Суд підтримав конституційність двох статтей Військового кримінального кодексу, а саме статті 133 і статті 134. Адвокати д-ра Леві твердили, що ці статті, з огляду на свою „неясність та невиразність", є неконституційні. Стаття 133 називає кримінальним злочином „поведінку, яка не личить старшині та джентлменові". Стаття 134 забороняє поведінку, яка принесла б „ганьбу збройним силам" та шкодила б „порядкові та дисципліні". Якщо б Найвищий Суд був підтримав твердження адвокатів д-ра Леві, то велике число американських вояків, які були покарані згідно з тими статтями, були б звільнені, або виправдані. До цього числа були б включені не тільки ветерани В'єтнамської війни, а всі колишні вояки, яким закидалося нарушення цих статтей.

ПІВНІЧНО-АТЛЯНТІЙСЬКИЙ ОБОРОННИЙ СОЮЗ ВСТУПИВ У ЧЕРГОВЕ ДВАДЦЯТИП'ЯТИРІЧЧЯ

Оттава: — Ще 4 квітня ц. р. проминуло 25 років від дня підписання у Вашингтоні оборонного договору, відомого протягом останнього двадцятип'ятиріччя як Північно-Атлянтійський Оборонний Союз (НАТО). Цього тижня в Оттаві міністри закордонних справ всіх союзних держав на своїй конференції відзначали це двадцятип'ятиріччя, а одночасно 19 червня узгіднили текст спільної Декларації принципів, на базі якої мали б бути реґульовані відносини між союзниками. Найважливішим в цій новій Декларації є це, що союзні держави рішили поширити співробітництво, а зокрема консультування у всіх спільних справах, включаючи тут також справи, що виходять поза географічні межі самого Союзу, як, наприклад, на район Близького Сходу. Узгіднену Декларацію принципів підпишуть голови союзних держав на конференції в Брюссель 26 червня.

Нова Декларація має 14 статтей ,в яких з'ясовані окремі аспекти Союзу у новій політичній ситуації у світі. Ствердивши, що Союз за минулих 25 років уможливив західнім державам „забезпечити їхню свободу і незалежність", а Західній Европі допоміг „відбудуватися з руїн та покласти основи під об'єднання", союзні держави „підтверджують своє переконання, що Північно-Атлянтійський договір створює необхідну базу для їхньої безпеки і через це уможливлює змагання за політичне відпруження. Вони вітають поступ, який зроблено на шляху до відпруженння і порозуміння між державами, а також факт, що конференція 35 країн Европи і Північної Америки намагається визначити напрямні, з допомогою яких покращає безпека і співпраця в Европі. Вони переконані, що до того часу, поки обставини не дозволять впровадити загального, повного і контрольованого розброєння, яке одиноко може запевнити безпеку для всіх, зв'язки, які їх єднають, мусять бути втримані. Союзники мають спільне бажання облегшити тягар зброєння для своїх народів. Але держави, які хочуть забезпечити мир, не досягнуть цієї мети, якщо занедбають власну безпеку".

Союзні держави стверджують у Декларації, що в них „оборона є спільна і неподільна. Напад на одного, чи кількох з них в районі, на який поширюється цей договір, вважатиметься нападом на всіх. Спільною метою є унеможливити намагання будь-якої чужої держави загрозити незалежності чи цілості члена союзу. Таке намагання не тільки поставило б під загрозу безпеку членів Союзу, а також загрозило б основам миру у світі". У Декларації союзники визнають зміни, які заіснували на міжнародній арені, а також цей факт, що „стратегічне відношення між З'єднаними Стейтами і Совєтським Союзом досягнуло точки майже рівноваги. У висліді, хоча всі країни Союзу остаються під загрозою нападу, природа небезпеки, на яку вони є виставлені, змінилася. Проблеми союзників на відтинку оборони Европи прийняли інший і виразніший характер".

Союзні держави визнають, що головною охороною для Европи на сучасному етапі, не зважаючи на всі зміни, далі є атомова зброя ЗСА і присутність американських збройних сил в Европі. Европейські держави зобов'язуються, однак, забезпечувати три-четвертих конвенційних збройних сил, враховуючи той факт, що дві з европейських держав мають власну атомову зброю, яка відіграє ролю відстрашуючого чинника. З'єднані Стейти у Декларації поновлять зобов'язання „не допустити до будь-якої ситуації, у висліді якої союзники були б наражені на політичний чи воєнний натиск і позбавлені їхньої свободи" та заявляють, що втримуватимуть в Европі збройні сили на такому рівні, як цього вимагатиме безпека Европи. Союзні держави черговий раз у Декларації стверджують, що їхня мета є виключно оборонна і що вони заінтересовані у всіх заходах, щоб усунути, чи принаймні зменшити загрозу війни.

Щоб забезпечити справність Союзу, договірні сторони заявляють, що вони будуть „втримувати стислу консультацію, співпрацю і взаємне довір'я і що будуть себе взаємно інформувати", щоб не допроваджувати до внутрішніх труднощів і криз.

Окремо в Декларації говориться про рішення союзних держав стояти по стороні „принципів демократії, пошанування прав людини, і соціяльного поступу, які є овочами їхньої спільної духовної спадщини і декларують свій намір розвивати і поглиблювати примінювання цих принципів у їхніх країнах". Щоб посилити союзні зв'язки, уряди союзних держав визнали за конечне забезпечити вільний обмін поглядами „між виборними представниками народів Союзу. Відповідно до цього, вони декларують підтримку для скріплення зв'язків між парляментаристами".

У заключній статті союзні держави заявляють про свою дальшу підтримку „цілям та ідеям Північно-Атлянтійської Угоди при нагоді 25-річчя з дня її підписання... Вони заявляють переконання, що Північно-Атлянтійський Союз буде продовжувати служити як основний елемент у тривалій структурі миру, яку вони рішені побудувати".

Видано дозволи на будову атомових електростанцій

Вашингтон. — Федеральна Комісія для справ атомової енергії повідомила, що вона видала дозволи на будову в Пенсильвенії та в Ню Йорку електростанцій, які вживатимуть атомову енергію. У стейті Ню Йорк цей дозвіл одержала фірма „Наєгра Моговк Павер Корпорейшен", яка плянує збудувати електрівню на південному березі озера Онтаріо. У Пенсильвенії такий дозвіл дістала корпорація „Філядельфія Електрик Компані", яка плянує збудувати дві атомові електрівні. Одна з них буде находитися в південно-східній частині Пенсильвенії, недалеко міста Поттставн, а друга 38 миль на північний захід від Балтимору. Деякі мешканці округ, в яких мають бути збудовані ці атомові електрівні, вносили вже раніше протести до Комісії для справ атомової енергії.

ТАТЬЯНА ХОДОРОВИЧ ВИГОТОВИЛА ЗБІРКУ ДОКУМЕНТІВ ПРО ДОЛЮ ЛЕОНІДА ПЛЮЩА

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — За кордон продісталася збірка документів про українського математика, к. співробітника Інституту кібернетики Академії Наук УССР, Леоніда Плюща. Збірка має понад сто сторінок машинопису. Її автором є Татьяна Ходорович, член Ініціятивної Групи для оборони Прав Людини в СССР і к. співробітниця Інституту російської мови Академії Наук СССР.

Новий документ самвидаву називається „Історія недуги Леоніда Плюща" і складається з чотирьох частин. Перша частина — це письма Л. Плюща з Дніпропетровської психіятричної в'язниці до його дружини Татьяни Житникової та його малолітніх синів, а також до приятелів; друга — документи, що відносяться до діягнози здогадної недуги Л. Плюща та його лікування; третя — розповіді друзів Л. Плюща про нього, а четверта — письма дружини Плюща до різних партійних та судових органів, а також офіційні документи, напр., протоколи обшуків, відповіді властей на письма Житникової і под.

Хоч у світі вже чимало відомо про долю Л. Плюща від часу його заарештування у січні 1972 р., документи, що їх зібрала Татьяна Ходорович, кидають новий жмут світла на долю українського вченого. Збірка Ходорович розгортає перед читачами жахливу картину насильства не тільки політичних і поліційних органів СССР, але також совєтських психіятрів над особами, запротореними у т. зв. психіятричні заведення. Л. Плющ та інші громадяни СССР, що попали туди за відмінні погляди і рахуються, в совєтських умовах, „небезпечні для оточення" ,змушені жити поруч із справді психічно хворими. Т. зв. санітарна служба це здебільша кримінальні злочинці, які часто брутально б'ють тих, якими вони нібн мали б опікуватися.

Дружина Л. Плюща зуміла змобілізувати для оборони її чоловіка ширше коло громадян, але їхні протестні письма, чи петиції до властей є досі безуспішні, дарма, що стан здоров'я Л. Плюща дуже поганий. Його, умово здорову людину, далі лікують галоперідолом, що спричинює невиносимі фізичні і психічні муки.

Збірка документів Татьяни Ходорович появиться у ближчому часі у видавництві „Сучасність".

В Києві відкрито виставку книги і книжкової графіки

Київ. — Газета „Культура і життя" з 13 червня опублікувала інформацію про відкриття республіканської виставки книги і книжкової графіки Української ССР. На виставці є поданий перегляд видавничої справи в Україні, починаючи з перших друкованих книг з-перед 400 років. Наголос, очевидно, покладений на „досягнення" за часів совєтського режиму. Газета інформує, що „за 120 дореволюційних років . . . було видано українською мовою 2,531 книгу. Нині таку кількість книг видавництва України випускають протягом 3 - 4 місяців". Зі звідомленням видно, що перше місце, коли йдеться про видання, займають „твори клясиків марксизму - ленінізму". Видавництва України „щороку випускають близько 9 тисяч назв книжок і журналів загальним тиражем понад 130 мільйонів примірників. Журнали виходять тиражем 200 мільйонів, а газети близько 4 мільярдів примірників на рік".

Очевидно, подані числа — показані, але в газеті не подано їхньої аналізи і тому не можливо точно сказати, про які фактично видання йдеться. Наголос на творах Леніна, Маркса, Енгельса — має свою вимову, бо йдеться тут не тільки про десятки томів, а й про мільйонові тиражі. Наприклад, сама т.зв. „лені-ніяна", тобто видання, що появились для відзначення 100-річчя з дня народин Леніна, досягнула 200 назв загальним тиражем „понад 18 мільйонів примірників". На виставці, як пише газета, „демонструються твори книжкової графіки, які стали хрестоматійними" та новіших авторів. Виставку відкрив перший заступник голови Державного комітету Ради міністрів УССР у справах видавництва, поліграфії і книжкової торгівлі Д. Г. Цмокаленко.

Делеґація УССР „протестує" проти порушення прав людини... в Чіле

Женева. — У зв'язку з 59-ою сесією Міжнародної Організації Праці, яка тут якраз тепер відбувається, делеґати Болгарії, СССР,Румунії і Української ССР подали, як інформує совєтське аґенство ТАСС, „резолюцію" про „систематичне порушення прав людини і профспілкових свобід у Чілі". У повідомленні говориться, що „військова хунта, яка захопила владу в Чілі, нехтує основні права людини і профспілкові свободи".

Молодь всіх народів СССР заставляють будувати сибірську маґістралю

Київ. — Газета „Молодь України" з 13 червня розпочала публікацію окремого газетного відділу „Зоряна маґістраль", де друкуються репортажі з т.зв. „комсомольської ударної". Мова тут про Байкало - Армурську маґістраль, транссибірську дорогу довжиною понад 3,200 кілометрів. В місцевості Зоряний Іркутської области працюють юнаки і дівчата з України, яким „запропоновано путівку" на оце брежнєвське будівництво на Сибірі. М. Бабенко, кореспондент газети, пише: „Я повернувся із західньої дільниці Байкало - Армурської маґістралі, де працюють посланці комсомолії України, а разом з ними представники ще 25 національностей нашої батьківщини, був свідком початку великого комсомольського подвигу — народження 3,200 - кілометрової маґістралі, яку вже зараз називають ... будовою віку".

ПАМ'ЯТАЙМО: 22-ГО ЧЕРВНЯ ВЕЛИКА ВСЕУКРАЇНСЬКА МАНІФЕСТАЦІЯ У ВАШИНГТОНІ!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Безнадійна поїздка

Останні відвідини президента Ніксона на Близькому Сході оправдано називають коментатори і спостерігачі тріюмфом американської дипломатії і політики для миру. При цій нагоді рівночасно стверджується, що не тільки немає жадних виглядів на те, щоб цей тріюмф повторився також під час недалеких уже відвідин і розмов у Москві, але цілком навпаки, вони можуть радше притемнити близькосхідній успіх.

На це є цілий ряд причин, головною з яких треба вважати недовір'я американського народу до совєтських верховодів та їх обіцянок і зобов'язань. Це правда, що як американський нарід, так і народи Совєтського Союзу бажають приязні та добрих взаємин. Але, мавши стільки гірких досвідів совєтського віроломства, підступів та зловживань, відповідальні діячі, зокрема Конґрес у Вашинґтоні дуже обережні з всілякими домовленнями із совєтськими верховодами. Одним із предметів вершинних нарад президента Ніксона із Брежнєвим у Москві має бути справа обмеження збросень. Конґрес у Вашинґтоні вже висловив в цій справі свою недовірливість, відмовившись зменшити видатки Пентаґону. Не менш важливою справою, що буде на порядку нарад у Москві, є американсько - совєтські торговельні взаємини. Конґрес також у цій справі зайняв становище, блькуючи признання Совєтському Союзові статусу упривілейованої держави, поставивши за передумову такого привілею скасування совєтських еміґраційних обмежень.

Не є виключене, що для злагідження цієї ситуації президент Ніксон у своєму виступі перед випускниками Морської Академії в Аннаполісі взяв собі за головну тему справу „невтручання у внутрішні справи" інших країн. Наче у відгомін на цей виступ президента Ніксона, відізвався на цю тему і Леонід Брежнєв під час свого останнього виступу у „передвиборчій кампанії" в Москві, заявляючи, що на Заході ніхто не може навіть надіятися, що за „відпруження" і за „торговельні зв'язки" можна виторгувати в Москві будь-які політичні чи ідеологічні уступки".

Це правда, що президент Ніксон має в дома Вотерґейтську справу, а Брежнєв у Москві має конфлікт з китайським велетнем, які могли б мати деякий вплив на „відпруження", але загальна атмосфера далека від такої, в якій можна б очікувати справжнього успіху від зустрічі і розмов у Москві.

Числа без змісту

Згідно з повідомленнями українських совєтських газет, в Києві відбувається Республіканська виставка книги і книжкової графіки. У повідомленнях подано багато чисел, які, на перший погляд, створюють враження про незвичайно буйний розвиток видавничої справи в Українській ССР. На жаль, всі дані так подані і дібрані, що нічого справді конкретного не можна сказати, що фактично криється за цими тисячами назв і мільйоновими тиражами.

Все таки, навіть на основі цих дуже скупих даних можна виробити собі погляд на дійсний стан видавничої справи в УССР. Перш усього коли совєтська преса пише про щорічну появу 9,000 назв книжок і брошур загальним тиражем понад 130 мільйонів примірників, то йдеться тут про перевидання творів Маркса, Енґельса, Леніна, а останньо Брежнєва, або творів про них, що появляються велетенськими - мільйоновими накладами. Вистачить згадати, що тільки з нагоди 100-ої річниці уродин Леніна „поповнено лениніяну" 200 ювілейними виданнями загальним тиражем понад 18 мільйонів примірників. Газета „Культура і життя" з 13 червня пише, що на виставці „привертають увагу відвідувачів видання, які пропагують історичні рішення XXIУ з'їзду КПРС, плани дев'ятої п'ятирічки. Тут виставлено матеріял з'їзду, чотиритомник „Ленінським курсом" генерального секретаря ЦК КПРС товариша Л. І. Брежнєва, його збірники про зовнішню політику партії і радянської держави, про партійне будівництво, доповідь „Про п'ятидесятиріччя Союзу Радянських Соціялістичних Республік". Того роду дані говорять самі за себе і ледве, чи треба їх коментувати.

Це саме стосується також періодичних видань — журналів, газет, яких щорічно друкується тиражем 4,200 мільярдів примірників. Відомо, який зміст цих журналів і газет, не рахуючи наукових спеціялізованих періодиків, які в Україні, до речі, в більшості появляються російською мовою. Знову ж україномовні наукові періодики появляються тиражем по кількасот примірників.

Дані про виставку не говорять про мову видань, але ця справа досить відома. Коротко, совєтські дані про книжкову продукцію в Українській ССР імпозантні, але за багатими числами криється дуже вбогий зміст.

Письменник Ґ. Дженсен виступив в обороні В. Мороза

Торонто (КОВМ). — Згідно з інформаціями Комітету Оборони В. Мороза, данський письменник Геннінґ Дженсен, який є теж членом Палати Репрезентантів Данії звернувся до Міжнародного Червоного Хреста в обороні Валентина Мороза.

15-го травня, ц.р. відділ 3252 профспілки „Юнайтед Стілворкерс оф Америка" прийняв резолюцію в обороні Валентина Мороза. Текст резолюцій за підписом президента відділу, Б. Кампбелла, був висланий до Міжнародного Червоного Хреста, а копії вислано іншим чинникам. Текст резолюцій подаємо нижче. Ініціятива відділу 3251 згаданої робітничої юнії є гідна до наслідування. Закликаємо українське робітництво, студентів, і професіоналістів, теж підняти справу Валентина Мороза і других українських політв'язнів на місцях своєї праці по фабриках, бюрах та на університетах.

Як вияв солідарности і піддержки Валентинові Морозові який мав почати голодовий страйк „аж до смерти", Комітет оборони Валентина Мороза розпочав систематичне пікетування совєтської амбасади в Оттаві, Канада. Перші дні пікетування викликали чергову реакцію працівників амбасади: вони намагалися фізично потурбувати членів пікетування, але безуспішно.

Я. Гайвас

ТРІЮМФ І ПІСЛЯ НЬОГО

Заскочений, і з запертим віддихом, слідкував світ за подіями на Близькому Сході. Більше місяця товкся там, як Марко по пеклі, державний секретар, Кіссенджер, шукаючи перемир'я між Сирією і Ізраїлем. А воно тікало перед ним як фатаморгана на пустині. Це перемир'я було потрібне для американської політики у цьому просторі, бо без нього не було завершення перелому, який стався завдяки перемир'ю Єгипту з Ізраїлем, але ще більше воно було потрібне самому Єгиптові, який без нього зависав „у повітрю" і міг сподіватися різних неприємних несподіванок з боку своїх арабських приятелів і союзників; під натиском цієї подвійної потреби Кіссінджер відбув таку особливу, і в дипломатичних анналах майже без прецеденсу одіссею. До останнього моменту ніхто, а перш усього Кіссенджер, не були певні остаточного успіху. Коли ж до підпису перемир'я таки дійшло, радості Кіссенджера і тих, що його висилали, не було кінця. Особливість його дипломатії в тому, що він не вдоволився тим великим успіхом. Він, а з ним і його мандатодавці прагнули чогось дальшого: повного, демонстраційного підкріплення і припечатання того великого повороту. З цього прагнення зродилася поїздка президента Ніксона на Близький Схід.

Одначе, не ради самої демонстрації їхав туди Президент. Основнішою метою було не лише устабілізувати осягнені успіхи, але ще більше поширити й зміцнити здобуті випадові позиції, щоб з них можна було не тільки протиставитись неминучим большевицьким протизаходам, звужувати й поволі ліквідувати осяги Москви, закріплені протягом короткого часу величезним накладом сил і засобів.

Не зважаючи на свою обережність і чималий досвід, Москва перекрутила гайку, аж ця лопнула. Використовуючи переходові ускладнення світової політики ЗСА, нещасне закінчення, чи радше псевдозакінчення війни у В'єтнамі, а вслід за тим знеохоту і розчарування американців, відомі внутрішні труднощі президента Ніксона і його адміністрації, вона не лише наштовхнула Єгипет і Сирію на нову війну проти Ізраїля в жовтні 1973 року, але одверто зорганізувала світові сили в допомогу воюючим арабам, відкрито постачала їм наймодерніше озброєння, а навіть у критичний момент заявила готовість чинно інтервеніювати. Остаточний успіх здавався таким близьким і таким мало рисковним, що в Москві без особливих труднощів на нього зважилися. Утривалення й закріплення московської гегемонії у східньому басейні Середземного моря - Суезького каналу — перського заливу та в сумежних країнах — варті були великої ставки. Москва була свідомою, що вона загрожує найжиттьовішим інтересам західніх країн на чолі з ЗСА. Тут і виявилося, як вона розуміє відпруження між нею і ЗСА, демонстроване поїздками Ніксона до Москви, а Брежнєва до Вашинґтону, лявіною різних договорів, протоколів і контрактів, та найоблесливішими словами, серед яких на першому місці „мир", „дружба", „співпраця", „спільні інтереси" і тп. Це все гарні слова, але коли Москві, на її думку, трапляласе нагода, то чому не схопити „друга і приятеля" за горло?

Сьогодні аж дивно, що червона Москва могла аж так перерахуватися! Засліплена своїми успіхами, а ще більше міражами остаточної перемоги вона не менше агресивно показала себе в часі ембарга на вивіз нафти до західніх країн, що його застосували арабські продуценти, того сьогодні, найважливішого й для життя Заходу конечного енергетичного засобу. Це все мусіло відкрити очі всім, або майже всім прихильникам відпруження з Москвою як в ЗСА, так і в світі. Притиснені Москвою, вони перейшли до протидії. Цим разом, хоч би й не багато мови було при це, але фактично постав справжній єдиний фронт, в якому ЗСА перебрали на себе ролю наступаючого, а інші допоміжних співчинників.

У світлі цього поїздка Президента до Каїра - Дамаску - Ріяду - Єрусалиму й Аману повністю виявляє вагомість перемін, які настали протягом такого короткого часу. Бо ж коли зважити, що ледве минуло півроку від жовтневої війни, ще не загоїлися рани, завдані тією війною, ще не вигладжені наслідки нафтового ембарґа, ще не було часу нав'язати як слід формальних дипломатичних відносин, в повітрю ще лунають арабські голоси про Америку, як про найбільшого ворога цілого арабського світу, а вже наступив зворот на стовісімдесят ступенів, президента Ніксона вітають у Дамаску і Каїрі, та ще й до цього він підписує з президентом Садатом договір про приязнь і співпрацю. Мабуть навіть оптимісти не сподівалися такого договору! Бож у ньому не лише взаїмне пошанування самостійности й суверенности, визнання інших систем і інших шляхів розвитку, але зобов'язання контактів на всіх поземах і в усіх галузях, заповідження спільних підприємств і починів, якнайширша кооперація. Виміна вчених і студентів, обмін науковими здобутками і спільні дослідчі зусилля, економічна співпраця урядів і приватних підприємств. Говориться про два мільярди долярів, які „покищо" уряд ЗСА дасть до диспозиції Каїрові, та про недалекий приїзд американського секретаря скарбу, Саймона, для дальших розмов і устійнень. Ясне, що американські приватні капітали не забаряться

(Закінчення на стор. 3-ій)

Гаврило Гордієнко

АМЕРИКА ВІДЗНАЧАЄ СТОЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПШЕНИЦІ

Існує незаперечна істина, що Україна споконвіку була пшеничною країною. І тепер, без уваги на інтенсивну індустріялізацію в Україні, вона й надалі є пшеничною країною. А теж нема підстав сумніватися, що такою вона й залишиться в майбутньому.

Не всю українську пшеницю споживали на місцях, в Україні, вивозили її з України на споживання та на насіння у численних країнах світу. Експортували пшеницю з України ще в дохристиянських часах на збіжеві ринки античного світу.

Зчасом, як відкривалися нові країни, нові континенти, привозили туди й українську пшеницю, як щось кращого, що мала до цього часу біла раса з минулих епох. Із відкриттям Америки, континенту Нового Світу, привезли в Америку й українську пшеницю.

Українську пшеницю привозили в Америку багато разів. Привозили її імігранти малими кількостями, привозили її торговельні фірми великими кількостями, привозили її державні чинники із Департаменту Агрикультури у Вашинґтоні.

Більшість пшениці на полях Америки походить із сортів української пшениці. Екологічні умови Америки, праця селекціонерів над виведенням нових сортів культурних рослин, успішна боротьба проти шкідників, удосконалена відповідно до сучасних здобутків сільськогосподарських наук агротехніка пшениці, це були головні передумови буйного розвитку культури пшениці в Америці (ЗСА). Тепер господарство Америки оперує такими величинами, як 19,-608.000 гектарів під пшеницею (1971 р.) з 44,620.000 метричних тонн усього урожаю. Тому й очевидно, що в світовій торгівлі пшеницею Америка обертає мільйонами тонн.

Господарське значення пшениці у загальній економіці ЗСА величезне, тому й не дивно, що Америка захотіла відзначити пшеничний ювілей.

Один із найпопулярніших способів відзначати різні ювілеї в державі, це випускати ювілейні поштові значки (марки). Таку поштову ювілейну марку випускає головний поштмайстер ЗСА.

Яку ж дату вибрали американські урядові чинники та їхні дорадники для відзначення пшеничного ювілею? Українську пшеницю привозили да Америки багато разів в останніх десятиліттях XIX ст. і в перших десятиліттях XX століття.

Датою для ювілею вибрано 1874-ий рік. Цього року в Америку почали прибувати меноніти з України. Меноніти це релігійна секта, дуже пацифістична, вони не признають військової служби. Тому їх у Західній Прусії переслідували обидві Церкви і католицька і протестантська.

Коли Катерина II розгромила Запорізьку Січ і заходилася заселяти українські степи, то з її запрошення скористалися й меноніти й масово іміґрували в Україну. Поселилися вони переважно в Таврії самостійними своїми громадами-колоніями. Вони були добрі господарі й льояльні громадяни.

Та, коли 1872 р. цар Олександер II запровадив обов'язкову військову службу, то це не відповідало менонітам і вони масово виїхали в Америку. Рік 1874 був тим роком, коли вони масово поселилися у стейті Канзас. Привезли вони з України насіння пшениць турецької, кримки, одеської та інших.

Червона озима пшениця так припасувалася до місцевих екологічних умов, що незабаром нею засівали поля в тридцяти стейтах Америки. Такого масового поширення не досягла жадна інша пшениця. Тому зрозуміло, що центром уваги в сторічному ювілеї пшениці в Америці став стейт Канзас.

На відзначення пшеничного ювілею випущено в обіг поштову 10-центову марку, яку намалював Джон Фалтер. На марці показано, як колоситься українська пшениця на безмежних преріях стейту Канзас, а там через те море пшениці посувається паротяг із двома вагонами у вигляді такому, як вони сто літ тому.

Поштову марку фактично випустять в обіг 6 серпня ц. р. у місті Гіллсборо, Канзас, 67063, куди й треба звертатися по перші марки (це для філателістів!).

Для видання поштових марок у ЗСА, існує Дорадчий комітет при головному поштмайстрові. Щоб той комітет був прихильний українцям, то цього ніхто не буде твердити, вже хоча б тому, що цілих десять літ той комітет ніяк не хоче ухвалити Шевченківської марки, якою би Америка вшанувала великого гуманіста й борця за кращу долю людства.

Ухвалюючи поштову марку з нагоди століття культури пшениці в Кензасі та в інших стейтах, взято до уваги тільки практичну користь з ювілятки, бож висівали її у тридцяти стейтах і з неї мали прибутки.

А про те, що ту пшеницю привезено в стейт Кензас з України, з Північної Таврії з-над річки Молочної біля міста Мелітополя, про це ані згадки!

А це ж наш, український вклад в економіку нашої нової прибраної батьківщини, ЗСА! Привезли ми те, що в нас найкращого. А ще й виявилось, що наша українська пшениця таки тривалої вартости. Існує вона у дальших своїх поколіннях і панує на безмежних преріях Америки і на світових ринках.

Тому ми з гордістю можемо відзначити столітній ювілей української пшениці в Америці!

Лука Луців

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Зосим Дончук. В ОБЛОЗІ. Роман та ювілейні відгуки читачів. Видавництво Власна Хата, Філядельфія, 1973, ст. 352.

У „Свободі" з 23 червня 1973 р. Микола Вайда писав про те, що у Філядельфії 5-го травня 1973 р. відзначено 70-ліття письменника Зосима Дончука. У вище зазначеній книзі надрукований роман „В облозі" (ст. 1-227), і на стор. 234-351 подані „ювілейні відгуки читачів" творів Ювілята. Тут тільки частина ювілейних відгуків, бо велике число їх надруковане в 373-сторінковій книзі під заголовком „Праця і нагорода", яка вийшла у Філядельфії перед ювілеєм в 1973 році.

Тут пишемо про роман „В облозі", який є вже 15-ою книжкою З. Дончука, перша появилася у 1952 р. Всі ці літературні твори З. Дончука займають малощо не 5,000 сторінок. Це направду надзвичайне зусилля, бо Дончук до 1965 р. на працю і на доїзд до праці та з праці витрачав аж 11 годин денно. До того, 1965 р. у нього вже було 10 виданих книжок.

Та вертаймося до роману „В облозі", про який вже писав в „Америці" Яр. Климовський (ч. 220 1973). Рецензент знайшов в цім творі „найвищу форму", це значить „наявну єдність розвитку сюжету розкриття психології дієвих осіб і їхніх переживань", „добір найбільше типових для даного середовища явищ" і твердить, що „це вирішує про повноцінний твір літератури". Рецензент побачив у цьому творі „мистецьку красу, а краса в мистецтві — це здатність викликати в читача повноту сприймання, любов до всього, що полегшує існування людини, ненависть до всього, що його спотворює".

Та ми, читаючи розділ „Господарі країни" (ст. 80-84), не бачили „мистецької краси" яка „викликає в читача повноту сприймання", бо ми не могли повірити, щоб оті два герої, прикрашені орденами, могли так безлично поводитися у вагоні, де було стільки людей.

Правда, вони „нікого не боялися, бо як вони, так і їхні батьки родичі, знайомі захопили ключові позиції в ЧК, ГПУ, НКВД, а тепер в КГБ". Та вони, ці два герої, були настільки мудрі й хитрі, що публічно у вагоні, не могли хвалитися тим, як вони обдурюють владу, для якої вимагають послуху від усіх тих, що були у вагоні й чули їхню самохвальбу про своє геройство.

У романі „В облозі" головним героєм є Олександер Соболенко, який дістався був до німецького полону і за це його вислали до концтабору на Сибір із тим, що його дружина про це не знала, і її змусив голова сільради москаль Соколов вийти за нього заміж. Сюжет цікавий, Соболенко з „ізмєнніка" ставав „повноправним громадянином". Та це було тільки на папері, бо вдома, на Київщині і в Україні, не міг дістати праці, і не міг жити в рідному селі, боявся москаля Соколова, що жив з його дружиною та московщив його дітей.

Яр. Климовський пропонує змінити закінчення у цьому романі, та ми гадаємо, що це не потрібне, бо тоді головний герой не міг би діяти, бо за нього діяв би припадок — залізнична катастрофа.

У творі зворушливі сцени. Соболенко прибув вночі до Звенигородки, але не знайшов своєї хати, бо її не було. Зайшов городами до сестри, яка сказала братові, що його жінка вийшла заміж.

— За кого ж вона вийшла заміж, кого полюбила?

— Яка там любов, біда примусила вийти, дітей від голоду рятувати. А від тебе ні слуху ні духу. Кожного дня до мене приходила й плакала, питала, що робити, от ми разом і вирішили: треба вийти заміж, бо діти загинуть. Адже ми мали такий голод (в 1947 році — Л. Л.), як і в 1933 році.

Герой цю трагічну ситуацію пережив щасливо, бо „20-ий з'їзд КПРС в 1956 р. оголосив амнестію політичним в'язням, маючи на увазі насамперед комуністів, яких Сталін у свій час запроторив до Сибіру. Але під цю статтю підпали й не-комуністи, нею виправдано всіх колишніх військово-полонених", і Олександер Соболенко, після смерти Соколова, зміг жити в своєму селі, з рідною жінкою і дітьми.

Іван Овечко гадає, що „деякі кола, лякаючися правдомовности Дончука, промовчують його творчість у пресі, ховаючи — під сукно рецензії навіть відомих літературознавців". Та цей сам Овечко на цій самій сторінці „В облозі" (235) пише, що „на 13 книжок Дончука вміщено 46 відгуків". Отже пересічно більше, як по три рецензії на кожний твір. Ці рецензії надруковані в книзі „Праця і нагорода". Є там і моя рецензія на першу книжку Дончука „Чорні дні" (1952 р.) вміщена у „Свободі". Рецензія позитивна, я її закінчив так:

„Кажуть, що автор задумує видавати другу „збірку оповідань. Добре буде, коли він дасть комусь її переглянути, бо з цього буде користь і йому, і нашій літературі. Радимо йому це тому, що він таки може щось дати нашому письменству".

Автор не бере до уваги того, що радять йому рецензенти. Він тішиться тільки тим, що його при цьому й хвалять. І так Ганна Черінь в рецензії на „Гната Кіндратовича" („Овид", 1960 р.) писала про мовні неправильності Дончука. Вадим Сварог оцінював двічі твори Дончука, вперше в 1962 і вдруге в 1972 році. Він двічі хвалив автора він писав у „Нових Днях" (1972 р.), що

(Закінчення на стор. 4-ій)

М. Михалевич

ОЛЕГ ОЛЬЖИЧ

2

Алеж ніхто й ніколи докладно не знає, коли й де його Справа покличе. Тому для нації, яка ставить перед собою таку величезну мету, як Україна, — дуже небезпечною є атмосфера демобілізації і всяких форм відступлення від принципів визвольної ідеології. Ольжич писав:

Був час над усе легковажних гадок —
Імпреза і знову імпреза, —
Коли заблищав на ріллі Городок
Безжалісним ходом леза.

Суспільносте блідо - рожевих півслів,
Гурра-наукової бздури,
Оглядно-тупих патріотів послів
І всіх ювілятів культури!

Бо насправді — ми ж у цьому дуже дошкульно переконалися:

Не втішені власники пенсій і рент,
Тендітні квітки пансіонів, —
Хто кровю і волею сцітить в цемент
Безвладний пісок міліонів!

І перед молоддю не могла не стати перед очима:

. . . потворна оголена суть
Повільної зради ідеї.

Не може, не може, не може ж так буть,
Облудники і фарисеї!

І молодь покоління Ольжича — шукала інших українців:

І ти розпізнав їх, таких мовчазних,
Однаковим трунком упитих,
Упертих і все заклопотаних, їх,
Що знають, що треба робити.

Цілком природно — життя довкілля, навіть в умовах окупованої Батьківщини, а тим паче в країнах вільного світу — має свої принади:

Чекає спокуса тебе не одна
І повні зрадливої знади
Позорі озера науки, вина
Поезії пінні каскади.

Тому багатьом — дуже легко „включитися" у безліч буденних справ — чи то на заробітковій роботі, чи навіть у своїй громаді, — чи перевиконуючи норми на Москву — в Україні. Легко втопитися у тих „справах" навіть, не втрачаючи при тому слави патріота, діяча, чи доброго робітника.

І за таких умов рядовій людині часом тяжко добачити сенс і рацію зв'язуватися з ОУН, яка ставить перед людиною багато вимог, а корисгей не пропонує жадних...

За вступом твоїм тільки совість стає,
А проти — резон не єдиний:
Одроду бо ласе є тіло твоє
Вигоди, їди і родини.

Захочеш — і будеш. В людині, затям,
Лежить невідгадана сила...
І легко тобі, хоч і дивишся ниць,
Аби не спіткнутись ні разу,

І нести солодкий тягар таємниць
І гостру петарду наказу.

Навчися надать блискавичність думкам
І рішенням важкість каміння.
Піти чи послати і стать сам-на-сам
З своїм невблаганним сумлінням...

І йдуть по шляхах звідусіль, як один,
Одною густою юрбою,
Меткий робітник і важкий селянин,
По зброю і просто до бою.

Очевидно — по зброю, у найширшому розумінні того слова: по зброю духову, економічну, уміння. По зброю слова правди, і по зброю „обоюдогострого меча" нашого Організаційного тризуба!

Бо слова без діл — мертві. Тому в Ольжича:

. . . не дешевий папір,
Атрамент і жалісні жести, —
Ворожою кровю і гуком мортир
Виписує нарід протести.

З того, — хоча ми й за єдність і за всякі консолідації, — ми повинні бути свідомі, що:

Стихія виконує сліпо, у сні,
Прогнозу: Двоподіл таборів.

Будуть лицарі абсурду: будуть апостоли української правди і мученики Національної Революції. Будуть ті, які скажуть:

Шкодуємо тільки, що вмерти
У друге не зможемо ми!...

(Закінчення на стор. 4-ій)

Помер совєтський маршал Г. Жуков

Москва. — Згідно з неофіційними совєтськими інформаціями, відомий совєтський маршал і герой Другої світової війни, під командуванням якого совєтські війська здобули Берлін в 1945 році, Георгій К. Жуков помер внаслідок серцевого атаку 18 червня в кремлівській лікарні на 77 році життя. Після Другої світової війни маршал Г. Жуков займав керівні пости в СССР. В 1955-57 роках був міністром оборони СССР, в роках 1953-57 членом ЦК КПСС. В 1957 році він попав у конфлікт з з тодішнім совєтським партійним лідером Н. Хрущовим і тоді був, як інформує совєтська енциклопедія, „за порушення ленінських принципів керівництва збройними силами постановою пленуму ЦК КПССС в жовтні 1957 р. виведений із складу президії і членів КЦ КПСС".

Г. К. Жуков народився в 1896 році. З 1919 р. був членом КПСС, приймаючи активну участь в громадянській війні в Росії. З 1941 року займав керівні становища у совєтській армії. За досягнення в Другій світовій війні одержав понад 60 відзначень, в тому найвищу совєтську відзнаку — Орден Леніна і чотири рази був проголошений „героєм Совєтського Союзу". В часі вибуху совєтсько-німецької війни він займав пост шефа штабу совєтської армії. Під його безпосереднім керівництвом велась успішна оборона Москви зимою 1941 року. У своїх спогадах Г. Жуков критикував Сталіна. В часі змагання Хрущова за владу Жуков дав Хрущову підтримку і в цей спосіб завернув його виграну. Георгій Жуков був у приязних взаєминах з американським головнокомандуючим і відтак президентом Двайтом Айзенгауером. В останніх роках свого життя написав спогади, які появилися друком.

Чан Кай-шек тяжко хворий

Тайпей. — Радіокоментатори і щоденна преса повідомляють з Тайпею, що президент Національного Китаю (Формоза) тяжко хворий і що з його відходом треба рахуватися кожного дня. Урядові чинники Формози заперечили цю вістку, але відмовились подати причину, чому Чан Кай-шек від листопада 1972 р. ніг(д)е не показувався публічно. Коментатори відмічують, що у випадку смерти Чан Кай-шека не передбачено жадних змін, бо фактичним керівником на Формозі вже від років є його найстарший син Чанг-куо, що є прем'єром уряду Національного Китаю.

ТРІЮМФ І ПІСЛЯ НЬОГО

(Закінчення зі стор. 2-ої)

зі своїми засобами і своєю технологією, коли їх запрошують. Заповіджено створення різних окремих спільних груп для різних окремих, чи спеціялізованих завдань. Нарешті уряд ЗСА зобов'язався удоступнити Єгиптові свою ядрову технологію та доставити потрібні для розбудови атомової індустрії матеріяли й устаткування. Ясне, що згідно спільного протоколу тільки для мирових цілей.

А за це ЗСА дістають „тільки" право вгляду й контролі, плянування і участи у переведенні в життя спільно наміченого. Літаки ЗСА вже патролюють фронтові полоси, стежачи, чи умови перемир'я переводять як слід у життя. Але чи не найважливіше те, про що немає ніякогісінької згадки. А саме, що діється з дотеперішніми договорами Єгипту з СССР, які коштували СССР такі грубі мільярди долярів, та величезних зусиль? Дійсні вони й надалі, чи вже не варта й того паперу, на якому вони написані? В цьому напевно не може бути сумніву. Ці договори перейшли до історії, до архіву, як черговий, сьогодні вже зовсім знешкідливлений, доказ московських аспірацій і імперіялістичних плянів. Вож большевики слали свої машини й інші вироби, будували асванську греблю, ставили промислові гіґанти, сипали щедро валютою й рискували висилкою своїх вояків - експертів не з огляду на добро арабських країн і арабського убогого населення. Слали вони це з твердим рішенням поставити свою стопу й на завжди над Суезьким каналом та в інших арабських країнах. „Арабська авантюра" Москви тривала дуже коротко.

Аж дивно, що араби так швидко прозріли. Ясне, що червоні „апостоли" й емісарі не отягалися з призначеними їм їхнім центром завданнями. Вони відразу, певні своєї перемоги, показали свій стиль і свої цілі. Тому араби шукали першої нагоди, щоб позбутися „червоного" благословенства. Вони бо бачили: ярмо широко розставлене й їх дуже „милостиво" запрошують встромити туди свою голову. Після всіх большевицьких безправств, після їхніх завойовницьких воєн, знищення мільйонів невинних людей, після намагань вирвати з корінням все інше, неросійське, згнобити кожну вільну думку, а вільнодумаючих у найкращому випадку примістити за решіткою і в домах божевільних, араби відмовляються від „ленінського" експерименту.

Одначе, було б заскоро думати, що большевицькі впливи на Близькому Сході повністю зліквідовані. До цього ще довга й нелегка дорога.

Храмове свято в Гошені

У неділю 2-го червня ц. р. українська автокефальна православна церква св. Тройці в Гошені (Індіяна) урочисто святкувала храмове свято св. Тройці. Туди запрошено єпископа УАПЦеркви, Владику Констянтина з Чикаґо. Всю провідну діяльну працю у зустрічі Владики взяла на себе обов'язок Філія ОДУМ-у Гошен-Елкгар під керівництвом членів ТОП-у.

За годину раніше до Богослуження почали прибувати до церкви парафіяни і гості з найдальших околиць.

Одумівці вже зранку почали збиратися в парафіяльній домівці. З домівки Одумівці маршем пішли до церкви, де кожен уже мав своє призначене місце.

Відразу юн-одумівці: Петро Дубінін, Віктор Максименко, Коля Бедрицький, Юрко Швець та Тоні Луценко, пішли до церкви, де виконували обов'язки вівтарних хлопчиків Двох юн-одумівців, Віктор Швець та Іван Гулевич супроводили Владику до церкви і виконували обов'язки піддияконів через усю Службу Божу. Трьох найменших юн-одумівц і в: Наташа Дубініна, Наталочка Швець та Маруся Вербянська сипали живі квіти на доріжку, по якій ішов Владика до церкви. Всі парафіяни і гості вітали молодого Владику з великою радістю, бо мали нагоду бачити його вперше.

Перед церквою вся одумівська група вже стояла на струнко, де юн-одумівка Надя Гайдай у народному строї вітала Владику і обдарувала його барвистим букетом квітів.

Парафіян і гостей було понад двіста осіб. Були гості Детройту, довголітній член парафіяльного уряду УАПЦеркви св. Покрови Іван Мурга, та голова парафіяльного уряду Білоруської авт. прав. церкви св. Духа д-р Язеп Сажеч. У своїй промові він звернувся до своїх братів білорусів, (які є членами нашої парафії) щоб трималися українських громад, там де не має білоруських організацій.

Були ще гості, майже всі парафіяни і парафіяльний уряд нашої сусідньої парафії УАПЦеркви св. Вознесіння з Форт Веліну, на чолі з настоятелем о. Зіновієм Ковальчуком.

У мистецькій програмі Одумівський хор під керівництвом Евгена Вербянського, виконав дві пісні „Марічка" та „Зірвалася хуртовина". Вокальний квартет юнодуму, Оленка Багнівська, Віра Бедрицька, Ліза Луценко та Андрій Вербянський виконали пісню „Ой за лісочком". Віктор Максименко та Роман Савчук відіграли на гітарах „Морнінг гес брокен".

Дівоча танцювальна група, менші дівчата: Катя Луценко, Віра Горбань, Таня Тайлер, Ліда Горбань та Тіна Драпеза, виконали танець „Катеринка". Друга танцювальна група, старші дівчата: Віра Бедрицька, Оленка Вагнівська, Ліза Луценко, Лариса Іванко, Катя Дубінін та Маруся Дубінін, виконали танець „Коломийка".

Наймолодша одумівська капеля бандуристів: Віктор Швець, Катя Луценко, Маруся Дубінін, Катя Дубінін, Оленка Вагнівська та Андрій Вербянський виконали „Взяв би я бандуру". На кінець святочної програми, Василь Новаченко та Лариса Іванко, виконали український народний танець Гопак, защо дістали багато оплесків і гарних похвал від самого Владики.

Цим складаємо всім жертводавцям щиру подяку, як від церкви так і від філії ОДУМ-у.

О. Б.

Богослуження у намірені уярмлених народів в катедрі св. Патрика відправить протоігумен П. Пащак

Ню Йорк, Н.Й. — На засіданні Комітету Тижня Поневолених Народів в Ню Йорку, яке відбулося в дні 13 червня ц.р. у Естонському Домі в Ню Йорку, узгіднено запросити о. протоігумена Патрикія Пащака, ЧСВВ, з Асторії, Н.Й. відправити св. Літургію в намірені всіх уярмлених народів в катедрі св. Патрика на 5-ій евню, Н.Й. в неділю 14 липня ц.р. До служби Божої співатиме відомий хор церкви св. Івана Хрестителя з Нюарку під диригентурою проф. М. Довбоша, а проповідь виголосить знаний католицький проповідник о. монсеньйор Джон Балкунас.

Коло 40 представників різних національних груп, американських громадських організацій та ветеранів, переобрали на ширшому засіданні відомого американського громадського діяча, суддю - емерита Матю И. Троя на голову, а д-ра Івана Дочева, болгарського діяча та голову ПАВНА, на екзекутивного заступника голови Комітету Тижня Поневолених Народів. На внесення репрезентації Комітету Об'єднаних Українсько - американських Організацій метрополії Ню Йорку, Відділ УККА, до Комітету Тижня Поневолених Націй ввійшли такі українські громадяни: адв. Р. Гуглевич — заступник голови, інж. М. Шпонтак — секретар, д-р А. Бедрій — преса та інформація, а слово на протибольшевицькій маніфестації в Вендшел, Центральний Парк виголосить знаний український оратор, адв. М. Пізняк. До Організаційного Комітету ТПН від КОУАО ввійшли також М. Коцка та В. Маґаль.

Крім св. Літургії в катедрі св. Патрика, маніфестації в Центральному Парку, проклямації Тижня Поневолених Народів посадником Ню Йорку, по можливості на сходах Сити Гол, цього року в програму відзначення ТПН ввійшло теж вручення особливого признання щоденникові „Дейлі Нюз" у формі пам'яткової таблиці при відповідній церемонії за об'єктивне та прихильне насвітлювання у його репортажах з відзначувань ТПН за останніх 15 літ.

Відзначення ТПН цього року набирає особливого значення, бо наш Уряд у Вашинґтоні робить великі старання, щоб договоритись із совєтським урядом у Москві за т.зв. детанти за всяку ціну. Тиждень Поневолених Народів дає нам добру нагоду остерегти правлячі кола ЗСА, що без звільнення всіх українських політичних в'язнів та без вільної виміни ідей та людей між „Заходом" і „Сходом", продукти отримані з Совєтського Союзу в заміну за американські кредити та індустріяльну допомогу, будуть надалі просякнуті сльозами та кров'ю української людини.

Збірка учасників відзначення Тижня Поневолених Народів на площі „Готель Пляза", ріг 59-ої вулиці і 5-ої евню о год. 9-ій ранку 14 липня ц.р. Зі зазначеного місця учасники відійдуть зорганізовано на Богослуження до катедри св. Патрика.

М. Ш.

Бідні в ЗСА сьогодні бідніші ніж 4 роки тому

Вашингтон. — Коло 100 спеціялістів, затруднених на університетах, в бизнесі та промислі, прийшли до переконання, що не зважаючи на збільшені видатки Уряду на харчові програми, бідні в Америці сьогодні бідніші та мають менше їсти, ніж 4 роки тому. У звіті, переданому Сенатській комісії для справ харчування й людських потреб, ця група спеціялістів також потвердила, що зріст у світовій сільськогосподарській продукції дуже мало допоміг голодуючим у різних країнах світу. Крім того, ці спеціялісти заявили, що вигляди на майбутнє є „нерадісні" і пропонували радикальне збільшення в сільськогосподарській продукції, основні зміни в системі розподілу харчових продуктів, збільшення федеральної допомоги бідним в Америці та за кордоном, та пропонували посилити пропаґанду в справі зменшення приросту населення в усіх країнах світу, особливо в так званих „нерозвинених країнах".

Цей звіт спеціялістів твердить, що не зважаючи на те, що в 1974-му році федеральний уряд видав втричі більше грошей на так звані „харчові програми", ніж в 1970-му, то бідні в Америці сьогодні „бідніші та голодніші", ніж чотири роки тому. Головною причиною є те, що інфляція найбільше відбилася на бідних та старших віком, які дуже часто не можуть закупити навіть конечних харчів.

Ювілейний концерт у Філядельфії

Філядельфія. — В неділю, 23-го червня ц. р. в залі Українського Горожанського Клюбу при 847 Н. Франклін вулиці у Філядельфії відбудеться концерт - зустріч, яким буде відзначено 25-річчя Музичної студії проф. Зої Маркович. В концерті виступатимуть учні - студенти, які навчалися чи навчаються тепер в цій школі. В програмі твори Баха, Бетговена, Шумана, Шуберта, Моцарта, Ґріґа, Чайковського, Шопена, Ліста, Лисенка, Леонтовича, Кабалевського, Костенка, Берковича, Безкоровайного, Штогаренка, Фоменка, Ревуцького. Участь в концерті візьмуть 38 студентів. Початок концерту о годині 4:30 по полудні. Вступ на концерт вільний.

Нюйоркські собвеї найголосніші — каже ТАСС

Ню Йорк. Совєтська пресова агенція ТАСС передала з Ню Йорку пресі в СССР вістку, в якій кажеться, що „Нюйоркське метро — „сабвей" — відоме не тільки найвищою вартістю проїзду, але й якнайбільш шумне в ЗСА, а можливо, і в усьому світі. А втім, — говориться далі в повідомленні ТАСС, сам термін „шум" навряд чи достатній, коли йдеться про ревіння поїзду, який наближається до плятформи. Згідно з висновком міського управління по охороні навколишнього середовища, состав робить такий самий шумовий ефект, як реактивний літак, що пролітає на висоті 150 метрів. На думку спеціялістів - медиків, постійне користування нюйоркським метро може завдати шкоди слухові. Виходячи з цього, організації по охороні природи недавно подали в суд міські власті, вимагаючи негайно вжити заходів для зниження ступеня шуму в підземці. В судовому позові, зокрема, відзначується скарги поліцаїв, які несуть службу в метро. Підраховано, каже вкінці ТАСС, що витрати на переобладнання нюйоркської підземки з метою зниження рівня шуму на 90 процентів становили б 0,2 відсотки щорічної вартости її експлуатації".

Увага! ОбВУА НЮ ЙОРК! Увага!

Згідно з дорученням Головної Управи ОбВУА, закликаємо Членів Нюйоркського Відділу ОбВУА взяти найчисленнішу, зорганізовану участь у

ВСЕНАЦІОНАЛЬНІЙ МАНІФЕСТАЦІЇ

у Вашингтоні, Д. К.

яка відбудеться

в суботу, 22-го червня 1974 року

Замовлені автобуси від'їдуть від УНДому, при 2-ій Авеню в Ню Йорку в год. 7-ій ранку. Квитки на автобуси в ціні по 10.00 дол. від особи слід придбати НЕГАЮЧИСЬ в крамницях АРКА, ЕКО, „МОЛОДЕ ЖИТТЯ", СУРМА, або в „САМОПОМОЧІ". Прохаємо прибути в темних одягах з відзнаками та комбатантськими шапками.

УПРАВА ОбВУА — ВІДДІЛ НЮ ЙОРК

У ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

Невіджалуваного, Найдорожчого МУЖА

бл. п.

Проф. АТАНАЗІЯ МИДЛЯКА

відправиться за Скоїй Душі

СЛУЖБА БОЖА

в неділю, 23-го червня 1974 року

в церкві св. Юра, 7-ма вул. в Ню Йорку

о год. 9-ій рано

Проситься Родину й Знайомих взяти участь.

МАРТА, дружина з Рідною

Конференція Центральних Українських Академічних Професійних Товариств

цією дорогою закликає всі Українські Професійні Товариства та їхнє Членство

взяти активну участь у

ВСЕНАЦІОНАЛЬНІЙ МАНІФЕСТАЦІЇ

у Вашинґтоні, Д.К., 22-го червня 1974 року

щоб в цей спосіб відзначити 10-ту річницю з дня відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові і запротестувати проти порушування основних прав Українського Народу в Україні совєтським режимом.

Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів
Спілка Українських Журналістів Америки
Товариство Українських Бібліотекарів Америки
Товариство Українських Інженерів Америки
Товариство Українських Правників ЗСА
Українська Американська Асоціяція Університетських Професорів
Українське Лікарське Товариство Північної Америки

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Приятелями, що 6-го травня 1974 р., по довгій недузі відійшла від нас на Вічний Спочинок на 92-му році життя, наша МАМА і ТЕЩА

бл. п.

МАРІЯ ПАРАЩУК з дому РЕПІХОВСЬКА

Залишила в глибокому смутку:

дочки: МАРТУ ПАРАЩУК
АНАСТАЗІЮ ПАСТЕРНАК з мужем ІВАНОМ
ТЕТЯНУ ПАРАЩУК в селі Іщків, повіт Підгайці, Україна
сина — ВАСИЛЯ в Манчестер, Англія
Ближчу Родину тут і в Україні

ПОДЯКА

Родина щиро дякує отцеві П. Лисовському за відправлені Богослуження в часі недуги Покійної і за відправлення Заупокійних Богослужень в Церкві і похорону на цвинтарі. Дякуємо за їх відвідування в часі їх недуги і в часі їх смерти, за їх молитви і квіти, за Службі Божі. Дякуємо тим, що несли домовину Покійної на Вічний Спочинок. Сердечна подяка Українському Клюбові за влаштовання тризни для гостей і родини. Щира подяка всім, що прийшли або прислали співчуття для родини.

Нехай Господь Бог всіх нагородить своїми ласками.

Родина ПАРАЩУК і ПАСТЕРНАК

ЕМІЛІЯ з ЧЕРКАВСЬКИХ ЦЕГИЛИК

народжена в 1916 р. в Ярославі, абс. гімназії в Перемишлі, маґістер фармації в Познані, померла у Львові 10-го травня 1974 року, осиротивши хвору доньку Дору.

Хай же пам'ять про цю шляхотну жінку, якої життя вкрите терпіннями (чоловік мгр Цегилик згинув від бомби у Відні 10. 9. 1944, в перших місяцях подружжя) буде тривкою між земляками Ярославщини і між її знайомими із студій і діяльности.

ОБ'ЄДНАННЯ ЯРОСЛАВЩИНИ ТА ОКРАЇН ЗАСЯННЯ

Повідомляю Родину і Приятелів, що дня 12-го червня 1974 року помер на 63-ім році життя мій ЧОЛОВІК

ЯН ДОЛІННИЙ

народжений в селі Ясенівка, повіт Рава Руська.

ПОХОРОНЕНО Покійного дня 15-го червня 1974 р.

Горем прибита —

дружина — ЛІДА ДОЛІННА

7104 Maple St., Mentor, Ohio 44060

Замість квітів на свіжу могилу мого Дорогого Батька

бл. п. Михайла Крехівського

5.00 дол. на пресовий фонд „СВОБОДИ"

складає

Найлс, Ілл. ОЛЕКСАНДРА КАМІНСЬКА

З приводу несподіваного відходу у Вічність

сл. п. Федора Марковича Бражника

зложила на цілі НТШ в ЗСА суму 50.00 долярів

АЛЕКСАНДРА БРАЖНИК

Ню Йорк, Н. Й. дружина

Замість квітів на свіжу могилу мого Товариша

бл. п. д-ра Ярослава Кокорудза

складаю 25.00 долярів

на фонд „Церква в Потребі".

Д-р ЗЕНОН КАРАТНИЦЬКИЙ

ОЛЕГ ОЛЬЖИЧ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Але були й будуть і ті, які:

. . . глей рівнини
Місили в цяцьковані стіни,
Ось вдарять громи — і осядуть вони
Озерами жовтої глини...

Ольжич бачить не тільки млявість і зледачілість громадянина. Він остерігає нас перед небезпекою притуплення до позиж „чуми" ідейного розкладу, збайдужіння і духового розпорошення кадрів його Організації.

Є погляд у того жорстоко прямий,
Хто смерті заглянув у вічі.
І бачить завзяту він пляму гуми
На свіжо-рожевім обличчі.
І гуе завзяту зразу і мор
І зводить безжалісну руку...

Та стане сліпим, хто ховався до нор
Від першого пострілів звуку.

Бо одно — зцементована воля зорганізованих мужів, і щось цілком іншого — „гуртування заради гуртування":

Як гурт овечок ошаліло-тупих:
Тісніше, докупи, докупи!
Щоб вранці заслати пахучі степи
Отруйними купами трупу...

Ольжич — кобзар не тільки героїки нашого революційного підпілля. Він також державник — який вміє бачити безмежжя історичних шляхів своєї Нації, — шляхів з минулого, через сучасність і в привабливе, пориваюче і невідкличне — завтра України!

Він — понад чверть століття перед модним нині Солженіцином передбачував — закономірність формування нашого геополітичного простору, який зможе забезпечити нації її суверенне, її гідне значення у родині вільних держав, — місце на нашій планеті.

Над хижим простором верхів'я — Памір
Сліпуче і вічна, як слава,
Напружена арка на цоколі гір
Ясніє залізна держава.

Не про зазіхання на терени, на межі з Китаєм тут мова. Так, як Солженіцин у москалів — Ольжич був свідомий того, що без нами вже колонізованих просторів Сірого і Зеленого Клинів за Уралом — Україна не матиме простору, щоб забезпечити природні потреби своєї нації. Правда, — вірш не є політичною програмою і суть тези не в дослівному розумінні стверджена. Ідеться про ідею, свого часу висловлену і Петлюрою про значення для України геополітичного простору, який він бачив в басейні Чорного Моря, як базу для співіснування рівноправних народів Кавказу — України й Балканів.

І нарешті — Ольжич залишив нам немеркнучий взірець чеснот української людини українського духового підсоння, де:

Земля широка. Мудрий в небі Бог.
І серце людське — мужнє і велике.

В екстазі надхнення поет стверджує своє нелегке покликання і призначення:

О, очі мої гарячі
Уста мої сірі, спраглі,
Що бачите тільки Сонце,
Щоб тільки кричати Правду!

Своїм внутрішнім зором бачить проростання насіння Ідеї:

Встають наче поросль, струнка і густа, —
Страшне покоління титанів,

яке запричастилося Заповіту своїх живих, мертвих і ще ненароджених друзів - побратимів:

Їх душі — горіння і криця —
У нашому завжди гурті,
Братів по далеких в'язницях
І тих, що упали, братів.

Ольжич мав право сказати, що

Там втрат не буває, де жертва —
Здобутий в огні бастіон!

Він власним життям і власною кров'ю скріпив цемент бастіону української національної культури — виведеної його культурною референтурою на шлях, позначений дороговказами велетнів нашої національної духовости. Так само поет залишив нам другий Заповіт, і він не менше зобов'язує:

Майно революції — цінний
Живий боєвик повсякчас
Сьогодні найбільшого гину
Вона вимагає від нас.

О, вірте, всі мури земного впадуть,
Як серце обернеш у сурму.
Найвищі бо вежі духовості ждуть
Твоєї шаленого штурму.

(Кінець)

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

„З. Дончук, як про це свідчать його кращі твори, людина не бездарна, і критична увага та кваліфіковані поради стали б йому у великій пригоді".

Та в дійсності письменник ігнорує заввагу рецензентів. Він дякував М. Лавренкові за „деякі мовні заввагу", але закінчив листа до нього такими словами: „Але, на жаль, скільки я Вас знаю, Ви ціле життя шукаєте в людині не добра, краси, а потворного". Подібно реагують на рецензії і читачі Дончукових творів. Один із них писав Дончукові: „Доводиться дивуватися, що Вас сварогн та ще хтось там обцьовують? Якже ж могло бути інакше, коли Ви пишете про знедолене селянство?"

Не може З. Дончук слухати порад від якогось там рецензента, коли чує, як його називають „найбільшим сучасним українським письменником", коли читає про себе такі слова: „Бог послав Вас Україні, через Вас майбутні покоління довідаються про святу правду, про большевицьке лихоліття XX віку, про колхози, голод і страждання нашого боголюбного народу". („В облозі", ст. 236-237). На 261-ій сторінці цієї ж самої книжки написано, що „Зосим Дончук реклями від нашої преси не потребує й не вимагає. Він перерiс своїм великим письменницьким хистом та талантом усіх наших бідносповців, горевизволителів, циків, фітільовщиків, націоналкомуністів".

Автор може тішитися цими похвалами... Нам жаль, що автор, поки не послухав порад своїх критиків, бо тоді він, можливо, міг би був написати не 14 книжок, а трохи менше, але його твори були б напевно кращі і без недоліків, ніж це є тепер.

Автор неслушно нарікає на критиків, але він слушно негодує з тієї причини, що його не згадали в українській енциклопедії. Тут сталася йому кривда...

> □ <

Іван Овечко. ЧЕХОВ І УКРАЇНА. (Походження А. П. Чехова, його зв'язки з Україною й у к р аїнські елементи в житті і творчості письменника). З передмовою Василя Лева. Мюнхен-Грилі, 1973, ст. 148.

Повища праця вийшла як 20 число в серії монографій Українського Вільного Університету — офсетним друком машинописного тексту. Це докторська дисертація автора про Чехова й Україну — „спрямована на ствердження українського походження талановитого російського письменника і драматурга, існування українських елементів у його творах та впливів українського оточення на життя і творчість А. П. Чехова" (ст. 21).

Про цю працю маємо вже дві оцінки. о. Ір. Назарко, ЧСВВ, писав в „Америці" (ч. 225, 1973), що „дисертація д-ра Овечка оригінальна й солідно опрацьована". Ми гадаємо, що праці цього роду, як згадана Овечкова, часто бувають перебільшувані у своїх висновках, бо тут діє знана приповідка: „Шукайте, а знайдете!"

Другим рецензентом був Іван Боднарук (також в „Америці", 23 лютого 1974), який дуже прихильно ставиться до І. Овечка, порівняйте його статтю в „Америці" з 14 січня 1974, під заголовком „Т а л а новитий журналіст і письменник", — але який дещо підважує висновки Овечка, і то зовсім слушно. Коли мій добрий знайомий почув, що Овечко пише дисертацію про Чехова й Україну, то здвигнув плечима і висловив сумнів, чи взагалі можна щось написати на цю тему. Тепер підсовєтські автори в Україні пишуть праці про вплив Чехова на українських письменників, бо це потрібне Москві, але зробити з Чехова українця таки не вдається навіть тому, хто дуже „шукає". Чехов писав, що в „його жилах тече ледача хохлацька кров", або, що „він хохол і тому дуже ледачий". Овечко твердить на цій основі: „Чехов був українцем і таким сам себе визнавав", але ж він знав, що признаватися до хохлацької крови", це не те саме, що бути українцем. Україна для Чехова не була якоюсь національною окремішністю, це була для нього частина Росії.

Та все ж таки треба признати д-рові Овечкові, що він зібрав доволі матеріялу, який переконує навіть найбільшого скептика, що А. Чехов був українського походження, і що він, хоч бачив поневолену Україну, то працював не для своєї рідної батьківщини, а для більшої слави Росії, яка й тепер перетягає численних українців — писати російською мовою, бо це дає привілеї панівної нації, яких не мають так звані союзні республіки, між якими терпить і Україна.

12-ий пункт Овечкових „висновків" звучить так:

„Щождо української національно - в и з вольницької концепції, то такої ясної концепції, поза симпатіями до українських національ- діячів просвіти, у Чехова, звичайно, не було" (144).

Та й тут ще треба б було довести, чи ця симпатія була до цих національних діячів, як до українців (тому, що вони були українцями), чи як до людей взагалі.

ПОВІДОМЛЕННЯ
Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

ЯКІЩО ПОПЕРЕДНІ РАХУНКИ НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ.

Окремих листів в тій справі не буде́ться відписувати.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 30-го ЧЕРВНЯ 1974 р.

ТРЕНТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 245-ий Відд. о год. 2-ій по пол. в залі УНДому, 479 Jeremiah Авеню. Проситься чл. прибути. — М. Голінко, гол., М. Мартиненко, секр.

ТАРЗАН, Ч. 7187. Спосіб „фотографування"

Гаразд, хлопці, розвантажуйте „фотографічне" приладдя!.. Ха,ха,ха!

Бачу, що ти в чудовому настрою, Барт!

Чому б ні, Джад? Маючи таку вигоду...

Ось маємо державний заповідник, в якому зосереджено багато звірів — для нашої вигоди — Жадних проблем із висліджуванням, або з доставкою!

... Треба тільки подбати, щоб „Стара Бесс" була завжди заряджена — „фільмом", самозрозуміло! Ха, ха, ха!